

ความเป็นมา CBD

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity)

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ หรือ The Convention on Biological Diversity – CBD ถือเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศฉบับหนึ่งที่ได้รับการรับรองจากการประชุมสุดยอดด้านสิ่งแวดล้อมโลก ที่นครริโอ เดอจาเนโร ประเทศบราซิล เมื่อปี พ.ศ. 2534

31 ตุลาคม 2546 ไทยลงนาม+ให้สัตยาบัน

วัตถุประสงค์ เพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และ เพื่อแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้

ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม โดย วัตถุประสงค์หลักมี 3 ประการคือ

- (1) เพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ
- (2) เพื่อใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
- (3) เพื่อแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้

ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ มีสถานะเป็น "กฎหมายระหว่างประเทศ" ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสร้างความร่วมมือของประชาคมโลกในการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดความยั่งยืนและเป็นธรรม เนื่องจากปัญหาในด้านต่าง ๆ ของความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การทำลายระบบนิเวศน์ป่าเขตร้อนอันเป็นแหล่งกำเนิดและถิ่นที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตจำนวนมาก การสูญพันธุ์ของสิ่งมีชีวิต การค้าขายพืชและสัตว์ที่ใกล้สูญพันธุ์ ฯลฯ ล้วนเป็นปัญหาที่

ต้องอาศัยความร่วมมือจากประเทศต่าง ๆ ในการดำเนินงาน ลำพังประเทศใดประเทศหนึ่งไม่อาจแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงไปได้

The Convention on Biological Diversity is an international treaty to sustain the rich diversity of life on Earth. More »

ความหลากหลายทางชีวภาพ ตามนิยามของอนุสัญญา หมายถึง ความหลากหลายของชนิดของสิ่งมีชีวิต ความหลากหลายทางพันธุกรรม และความหลากหลายทางระบบนิเวศน์ จึงนับเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศฉบับแรก ที่ครอบคลุมการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ

ในปัจจุบันมีประเทศที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งสิ้น 188 ประเทศ สำหรับประเทศ

ที่ยังไม่ได้เป็นภาคี ได้แก่ สหรัฐอเมริกา บรูไน ไซปรัส ประเทศของอนุสัญญา และกำหนดให้การเข้าถึง ทรัพยากรพันธุกรรม ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน

สาระสำคัญของอนุสัญญา แบ่งเป็น 3 ประเด็นหลัก คือ การอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียม

1. ด้านการอนุรักษ์ ซึ่งสัญญากำหนดให้ภาคีต้องดำเนินการอนุรักษ์ทั้งในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ และการอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ เช่น ในธนาคารพันธุกรรม สวนพฤกษศาสตร์ สวนสัตว์ โดยมีมาตรการต่างๆ เช่น การจัดตั้งระบบพื้นที่อนุรักษ์ ซึ่งเป็นประเด็นหลักในการประชุมครั้งที่ ๗ นี้ การฟื้นฟูระบบนิเวศน์ที่เสื่อมโทรม การให้ความเคารพและสงวนรักษาความรู้และการปฏิบัติของชุมชนพื้นเมืองและท้องถิ่น ด้านการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

2. ด้านการเข้าถึงทรัพยากร กำหนดให้ภาคีสมาชิกพยายามสร้างเงื่อนไขเพื่อเอื้ออำนวยในการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม สำหรับการใช้อย่างเหมาะสมต่อสิ่งแวดล้อมโดยภาคีอื่น ๆ และไม่วางข้อจำกัดซึ่งขัดแย้งต่อ

3. ด้านการแบ่งปันผลประโยชน์ ให้มีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรม และเท่าเทียม ภายใต้เงื่อนไขที่ตกลงร่วมกัน ทั้งผลประโยชน์ผ่านกลไกทางการเงิน หรือการถ่ายทอดเทคโนโลยี

CBD เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของสวนป่าอย่างไร

1. เนื่องจากไทยได้เข้าร่วมลงนาม และได้ให้สัตยาบัน ในอนุสัญญาดังกล่าว จึงจำเป็นต้อง ปฏิบัติตาม
2. เนื่องจากพื้นที่สวนป่า เป็นอีกแหล่งหนึ่งรองจากป่าธรรมชาติ ที่จะเป็นแหล่งที่อยู่ของ สัตว์และพืช นานาชนิด จึงจำเป็นต้อง รู้เกี่ยวกับ การใช้ สงวน และการแบ่งปัน ความหลากหลายของชนิดพันธุ์ในพื้นที่สวนป่า

